

**Suullisesti vastattava kysymys O-000012/2015
komissiolle**

työjärjestyksen 128 artikla

Judith Sargentini, Ulrike Lunacek, Jean Lambert, Josep-Maria Terricabras, Eva Joly, Jan Philipp Albrecht, Heidi Hautala, Bodil Ceballos, Benedek Jávor, Pascal Durand, Sven Giegold
Verts/ALE-ryhmän puolesta

Aihe: Oikeusvaltion ja EU:n perusarvojen seuranta jäsenvaltioissa

Oikeusvaltioperiaatteeseen viitataan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 artiklassa yhtenä unionin perustana olevista arvoista yhdessä ihmisarvon kunnioittamisen, vapauden, kansanvallan, tasa-arvon ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen kanssa, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina. Oikeusvaltioperiaate mainitaan myös SEU-sopimuksen ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan johdanto-osan kappaleissa.

Edellä mainittuja arvoja ja periaatteita ei ole turvattu riittävän tehokkaasti tai suojattu yhtäläisellä tavalla kaikissa jäsenvaltioissa. Sananvapauden kohdistuneet hyökkäykset, tiedotusvälineiden vapauden rajoittaminen, antisemitismi, romanien syrjintä, islamin pelko, afrikkalaisuuden pelko, seksismi, lesbo- ja homofobia sekä transfobia ovat lisääntyneet. Ihmisoikeuksia ja vähemmistöjen oikeuksia rikotaan järjestelmällisesti monissa jäsenvaltioissa, ja oikeusvaltioperiaate on vaarassa.

Täydennyksenä SEU-sopimuksen 7 artiklaan EU tarvitsee tehokkaan välineen tilanteisiin, joissa jäsenvaltio ei anna suojaa syrjinnältä, syrjäytymiseltä tai vainolta. Erityinen tarve on syrjintää ja vähemmistöjen oikeuksia koskevalle valvontamekanismille. Parlamentti on vaatinut tällaista mekanismeja useissa yhteyksissä ja ensiksi 3. heinäkuuta 2013 antamassaan päätöslauselmassa perusoikeustilanteesta: standardit ja käytännöt Unkarissa¹ ja viimeksi 27. helmikuuta 2014 antamassaan päätöslausemassa perusoikeuksista Euroopan unionissa (2012)² ja 12. maaliskuuta 2014 antamassaan päätöslauselmassa oikeudenkäytön arvioinnista rikosoikeuden ja oikeusvaltion yhteydessä³.

Komissio esitti 11. maaliskuuta 2014 tiedonannon, joka käsitteli oikeusvaltion turvaamista koskevaa toimintakehystä (COM(2014)0158). Neuvosto päätti 16. joulukuuta 2014 käynnistää oikeusvaltiota koskevan vuotuisen vuoropuhelun. Se on askel oikeaan suuntaan, muttei kuitenkaan tehokas mekanismi, jonka avulla EU:n perusarvojen toteutumista jäsenvaltioissa voitaisiin arvioida säännöllisesti parlamentin vaatimalla tavalla.

1. Miten komissio aikoo edetä 11. maaliskuuta 2014 esitetyn, oikeusvaltioperiaatteen järjestelmällisten uhkien torjumiseen tähtäävän toimintakehysten suhteen?
2. Miten komissio aikoo säännöllisesti ilmoittaa mekanismin puitteissa toteutetuista toimista parlamentille?
3. Mitä muita toimia komissio suunnittelee sellaisen tehokkaan mekanismin luomiseksi, jonka avulla voidaan varmistaa EU:n perusarvojen noudattaminen jäsenvaltioissa?

Jätetty: 3.2.2015

Välitetty: 5.2.2015

Määräaika: 12.2.2015

---

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0315.

² Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0173.

³ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0231.